

Till:

vattenmyndigheten.kalmar@lansstyrelsen.se

**Synpunkter på förslag till miljökvalitetsnormer,
åtgärdsprogram och förvaltningsplan för
Södra Östersjöns vattendistrikt, dnr 537-5346-2014**

Skriv där det är gulmarkerat och ta sen bort de kursiverade avsnitten!

LRF:s **kommungrupp/lokalavdelning i XXX** har tagit del av vattenmyndighetens förslag till åtgärdsprogram, miljökvalitetsnormer och förvaltningsplan för och vill med anledning av detta framföra följande synpunkter:

Beskrivning av området

Titta på vattenmyndighetens hemsida om det finns ett lokalt åtgärdsprogram för området (kan heta t ex "åtgärdssammanställning, bilaga 1"). Detta dokument beskriver situationen och behovet av åtgärder i ett avgränsat område. Om det inte finns något sådant dokument (gäller stora delar av Östergötland), finns motsvarande bakgrundsinformation att hitta för det aktuella vattnet i datorprogrammet VISS, som nås på länken: <http://www.viss.lansstyrelsen.se/>. Läs först under rubrikerna "påverkanskällor", "miljöproblem" och "miljöövervakning".

Stämmer beskrivningen av området, eller saknas någon information som påverkar det biologiska livet i vattnet lokalt?

Synpunkt:

Statusklassning

Titta i det lokala åtgärdsprogrammet eller datorprogrammet VISS på vilken status vattnet har fått, och hur denna är motiverad. Statusen är märkt med en färg samt orden dålig-otillfredsställande-måttlig-god-hög. Observera att vattenkvaliteten kan bedömas utifrån många olika värden, t ex biologiskt liv i vattnet, innehåll av övergödande ämnen eller föroreningar, hur mycket själva vattenflödet avviker från det naturliga flödet, naturmiljön runt vattnet osv.

Statusen är uppbyggd av olika mätdata och bedömningar, tillsammans med olika gränsvärden (sk bedömningsgrunder) som Naturvårdsverket tagit fram som anger vid vilken halt av olika ämnen som vattnet blir nedklassat. Dessa bedömningsgrunder går inte att påverka just nu, däremot kan man lämna synpunkter på hur vattenmyndigheten tolkat de mätdata som finns och/eller deras egna bedömningar om vattnets kvalitet.

Det som är mest intressanta att titta på för jord o skog är statusklassningen för "näringämnen", "försurning", "konnektivitet" (ordet beskriver hur väl ett vatten hänger ihop, dvs frånvaron av olika hinder för t ex vandrande fisk), "morfologiskt tillstånd", samt "bekämpningsmedel".

Finns tillförlitliga mätdata som visar hur vattenkvaliteten, i dess vida bemärkelse, är?

Om bedömningen grundar sig på antaganden – stämmer det?

Saknas någon information om vattnet som kan påverka bedömningen?

Synpunkt:

Dnr dnr

2015-04-30

Om miljö kvalitetsnormerna

I VISS och de lokala åtgärdsprogrammen finns "förslag till miljö kvalitetsnorm", dvs vilken vattenstatus som åtgärdsprogrammet har som mål och till vilket år denna vattenkvalitet ska nås. Miljö kvalitetsnormen anges med samma färg och ord som statusklassningen (god-hög osv). Under denna rubrik i VISS framgår också om myndigheten valt att ge vattnet undantag för något ämne, t ex en längre tidsfrist tills kvaliteten ska vara uppfylld eller ett mindre strängt krav, t ex för att det är omöjligt av tekniska skäl.

Titta på vad som är målet med de aktuella vattnen (oftast "God status") och vilket målår som gäller (oftast år 2021).

Är målsättningen vad gäller önskad kvalitet rimlig - om ej, varför behövs undantag?

Är det rimligt att nå denna nivå till det år som anges – om ej, vad är rimlig tidsgräns för undantaget (kan dock ej vara längre än år 2027)?

Synpunkt:

Förbättringsbehov och hittillsvarande arbete

I VISS och i eventuella lokala åtgärdsprogram finns uppräknat hur många kilo av olika ämnen, procent eller antal problem som behöver minskas för att önskad vattenkvalitet ska nås. Ibland är dock denna beskrivning i VISS väldigt otydlig. Dessutom finns en lista över vilka åtgärder för en bättre vattenkvalitet som har genomförts de senaste åren, eller pågår just nu. Dessa åtgärder är viktiga för effekten av det som är gjort får man räkna av från vad som behöver göras ytterligare.

Titta i VISS under rubrikerna "Förbättringsbehov" och "Åtgärder", med underrubrikerna: "Genomförda åtgärder" och "Planerade och pågående åtgärder".

Stämmer beskrivningen eller saknas någon åtgärd som gjorts? Tänk också på den sammanlagda effekten av de "små" förändringar som skett i driften, eller t ex om någon enklare miljövårdande åtgärd gjorts i dike eller bäck.

Är betinget (förbättringsbehovet) realistiskt?

Synpunkt:

Om åtgärderna

Själva åtgärdsprogrammet som är ute på remiss är på 300 sidor och innehåller förslag på vad olika myndigheter ska göra för att praktiska åtgärder ska komma till stånd i fält. Vid intresse kan man hämta hem publikationen via vattenmyndighetens hemsida. De viktigaste förslagen innehåller följande:

- 1. Jordbruksverket ska ta fram föreskrifter med krav på strukturkalkning av alla lerjordar över 20 % lerhalt, kalkinblandning vid omtäckdikning samt skyddszoner både längs vattendrag (oklart hur breda) och på erosionskänsliga partier inne i fält. Dessutom föreslås att myndigheterna ska få möjlighet att expropriera mark för anläggning av våtmarker och fosfordammar om sådana inte anläggs på frivillig väg på lämpliga platser, skärpta spridningsregler för stallgödsel samt stöd till våtmarker, dammar, tvåstegsdiken och skyddszoner som är bredare än vad ny lagstiftning kräver. Dessutom får Naturvårdsverket i uppdrag att ta fram föreskrifter för skyddsavstånd vid kemisk bekämpning.*
- 2. Skogsstyrelsen föreslås få i uppdrag att skapa ett system för askåterföring vid GROT-uttag och utveckla riktlinjer för dikesrensning och kantzoner mot vatten mm.*
- 3. Andra myndigheter föreslås få i uppdrag att utveckla hur man ska få till breda träd- och buskbevuxna skyddszoner utmed vattendragen (sk ekologiskt funktionella kantzoner), se över hur miljöhänsyn vid dikesrensning i jordbrukslandskapet kan öka och rensade vattendrag restaureras, samt kraftigt öka tillsynen på vattenverksamheter med syfte att få bort alla vandringshinder för fisk.*
- 4. Därutöver vill vattenmyndigheten att många myndigheter ska satsa på rådgivning, information och miljötillsyn.*
- 5. Dessutom föreslår vattenmyndigheten att andra myndigheter ska ställa tuffa krav på fastighetsägare med enskilt avlopp, reningsverk, kraftverksägare och vattenverk (vattenskyddsområden), m fl.*

Exakt hur dessa regler, tillsyn och stödpaket kommer att utformas vet man inte förrän den aktuella myndigheten (t ex Jordbruksverket) är färdig med det uppdrag som vattenmyndigheten beslutat om att ge den. Däremot har vattenmyndigheten redan nu presenterat hur mycket av alla dessa praktiska åtgärder som behövs runt varje vatten för att vattnet ska få önskad kvalitet, och dessa siffror finns i VISS, under åtgärder, samt i de lokala åtgärdsprogrammen. Här finns också siffror på hur stor effekt dessa praktiska åtgärder har, vad de kostar osv.

Dnr dnr

2015-04-30

Titta i VISS (under rubriken åtgärder) eller i det lokala åtgärdsprogrammet vilka praktiska åtgärder som vattenmyndigheten anser behöver genomföras i ditt område. För fördjupad information om hur dessa åtgärder ska bli verklighet: läs själva åtgärdsprogrammet på vattenmyndighetens hemsida.

Är det bra praktiska åtgärder som föreslås, eller vad krävs för att förslaget ska bli bättre?

Stämmer uppfattningen om kostnaden för åtgärderna?

Finns det förutsättningar och platser i bygden att genomföra dessa praktiska åtgärder?

Finns det andra förslag på praktiska åtgärder?

Synpunkt:

Dnr dnr

2015-04-30

Övriga synpunkter*Några exempel på funderingar:**Är den information och de förslag som vattenmyndigheten har tagit fram tillräckligt tydliga?**Vad blir konsekvenserna på gårdsnivå eller i bygden om de åtgärder som föreslås kommer att krävas?**Hur bör åtgärderna finansieras? Vad kan man göra om man får full kostnadstäckning?**Hur kan rådgivning och/eller samverkan bli bättre verktyg än regler och tillsyn?**Hur kan/ska EU-stöden eller andra skattemedel användas för att bekosta åtgärder för vattenvård?**Tankar kring diken, dikesrensning och täckdikning?**Hur vill du att man ska väga vattendirektivet mot andra samhällsmål?***Synpunkter:**

Dnr dnr

2015-04-30

För LRF:s **kommungrupp/lokalavdelning**

Anders Andersson

Ordförande i LRF xxx

Kontaktuppgifter: